

handlingen af dette Spørgmaal er det netop denne Grund, som har ført os til at ville henlægge Søforterne under Søværnet, idet saa hele Forvaret af Kjøbenhavn mod Søfiden, som altid for en Del afhænger af Flaaden, vil være under Søværnet. Netop fordi vi have fundet, at der manglede Enhed og Helhed med Hensyn til Kommandoforholdene ved Forvaret af Kjøbenhavn mod Søfiden, have vi ønsket, at Søforterne bleve kommanderede af Officerer af Søværnet. Man har ikke ment, at dette kunde gøres ligestrax; der maatte ske en Udvikling, man maatte uddanne Officerer og Mandskab, der kunde afløse det Fæstningsartilleri, der nu besætter Søforterne, saa at, naar vi en Gang have faaet bygget Fæstninger, Fæstningsartilleriet kan drages hen til sin naturlige Plads.

Marineministeren (Haffner): Jeg havde ganske vist ikke ventet, at det ærede Medlem skulde finde sig tilfredsstillt ved de af mig udtalte Anskuelse om flydende Forter. Jeg maa vedblivende have den Tro, at det ikke vil være fuldt forvarligt fra min Side at fremkomme for Repræsentationen med en betydelig Begjæring til at gjøre et saadant Forsøg, hvis Udsald endnu bestandig staaer for mig som høist tvivlsomt. Naar det ærede Medlem har hentydet til, at man paa andre Steder har bygget om ikke Søforter af den her paatænkte Konstruktion saa dog Skibe, der havde megen Lighed dermed, saa formoder jeg, at det ærede Medlem har havt Diet henvendt paa de større Skibe af en ganske særegen Konstruktion, som i den senere Tid ere blevne byggede i Rusland. Jeg beder det ærede Medlem holde sig for Die, hvilke Beføstninger disse Skibes Bygning har medført, og jeg vil spørge det ærede Medlem, om han trods det, at den heldige Virkning af disse Skibe endnu staaer som meget usikker for de Sagkyndige, vilde finde det forvarligt at gjøre Forsøg dermed allerede nu. Det ærede Medlem finder, at de Beføstninger, som vilde medgaa til saadanne Forsøg, ikke ere uforholdsmæssig store, naar Forterne kunne gjøre den Virkning, som det antages, at de ville komme til at gjøre. Men netop deri, at det kun antages, hvilken Virkning de ville gjøre, netop deri ligger Betæneligheden hos mig. — Jeg skal ikke her udtale mig om Rigtigheden af i Tilfælde af Krig og Angreb her paa Kjøbenhavn at underlægge Søforterne og Flaaden en fælles Overkommando. Naar det ærede Medlem har ment, at det var denne Enhed, man søgte, maa jeg dertil bemærke, at jeg jo slet ikke har udtalt mig derimod; jeg har kun ment,

at, naar Forholdene ere saa smaa her, som de ere, saa skal man vel vogte sig for at tage en Del af Befæstningen og den Besætning, som hører til denne Befæstning, bort fra det Sted, hvor den nu findes henlagt, og hvor dens Liv er blevet tilfredsstillende fyldstgjort. Det forekommer mig noget besynderligt at ville henlægge selve Søforterne under Marinen, naar Bygningen af Søforterne og Vedligeholdelsen af dem naturligen hører hen under Ingenieurkorpset, og naar Befæstningen naturligen hører hen under Landartilleriet; thi det er de samme Kanoner, der anvendes paa Søforterne, som anvendes paa andre Fæstninger. Det ærede Medlem mente, at en saadan Henlæggelse vilde medtage Tid, man kunde ikke i kort Tid foretage en saadan Forandring, der maatte uddannes Officerer, og der maatte uddannes en særlig Artilleriasfdeling under Marinen. Men hvorfor paatage sig dette Arbejde, naar man allerede har det hele Materiale tilstede, som hører til? Det ærede Medlem mente, at, naar Fæstningsanlægene vare fuldførte, kunde Fæstningsartilleriet blive henvist til de Steder, hvor det var dets Opgave at virke. Men hvorfor ikke lige saa godt henvisse Fæstningsartilleriet til Kjøbenhavns Søforter, som at henvisse det til Befæstningen ved Aggersø Sund og de Landbatterier, der ere foreslaaede rundt omkring? Jeg har, som jeg tillod mig at udtale lige overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Luzen), en ganske bestemt Anskuelse i saa Henseende, og jeg er ikke ved de Grunde, som den ærede sidste Taler har fremført, bleven overbevist om, at denne Anskuelse ikke skulde være rigtig.

Dinesen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden (Kraabe): Det ærede Medlem har havt Ordet to Gange, men hvis Thinget giver sit Samtykke dertil, vil jeg give det ærede Medlem Ordet. (Opford). Det ærede Medlem har saaledes Ordet.

Dinesen: Det, der har staaet som Hovedgrunden for os til at ønske, at Søforterne skulde besættes af Flaadens Officerer og Mandskab, som var uddannet paa en mere sømandsmæssig Maade, har været det, at den Kamp, som vilde komme til at blive ført fra Søforterne, vilde blive en Kamp imod Skibe. Med Hensyn til den Tvivl, som den høitærede Minister har om de flydende Forters Anvendelighed, vil jeg sige, at vi have